



Svenska Föreningen för Barn- och Ungdomspsykiatri
Swedish Association for Child and Adolescent Psychiatry

S2021/07285 Utkast till lagrådsremiss Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen

Remissvar från Svenska Föreningen för Barn- och Ungdomspsykiatri

Svenska föreningen för Barn- och ungdomspsykiatri (SFBUP) ser positivt på lagförslaget som helhet. SFBUP stödjer förslaget att nuvarande könstillhörighetslag upphävs och att reglering avseende ändring av det kön som framgår av folkbokföringen och vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen i stället delas upp i två separata lagar.

Angående förslag till lag om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen

SFBUP tillstyrker förslaget till ny lagstiftning om ingrepp i könsorganen. Liksom idag bör en utredning inför underlivskirurgi göras av ett multidisciplinärt team. Ställningstagande till om och när underlivskirurgi bör genomföras fattas lämpligen genom ett enhälligt beslut inom det multidisciplinära teamet, i likhet med vad som gäller för övriga medicinska behandlingsinsatser inom den könsbekräftande vården.

SFBUP tillstyrker också förändringen av kriterierna för vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen där den som önskar genomgå dessa ingrepp ska vara folkbokförd i Sverige, upplever att kroppen inte överensstämmer med könsidentiteten och att personen måste antas komma leva i denna könsidentitet i framtiden.

Angående förslag till lag om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen

SFBUP avstyrker förslaget om att barn från 12 års ålder med vårdnadshavares godkännande ska kunna ansöka om ändrat kön i folkbokföringen.

Utifrån befintlig kunskap om barns kognitiva, emotionella och fysiska mognadsutveckling bedömer vi att det finns flera skäl till att ett barn i denna ålder inte fullt ut kan förväntas ta grundad ställning till beslut om ändring av könstillhörighet. I Sverige, liksom i många andra länder med liknande sociokulturell kontext, har det under senare år skett en mycket kraftig ökning av barn och ungdomar som söker vård utifrån en upplevd bristande samstämmighet mellan fysiskt och psykologiskt kön och ett lidande kopplat till detta. En klinisk observation inom barn- och ungdomspsykiatri är att upplevelse av könsinkongruens för många, men absolut inte alla, unga individer kan vara en övergående fas som del i ett bredare identitetssökande och/eller starkt kopplat till lidande orsakat av psykiatriska och neuropsykiatriska tillstånd. Det finns därför en farhåga att dessa sårbara individer genom lagförslagets lågt satta åldersgräns ställs inför möjligheten att fatta ett beslut som förvisso är reversibelt, men som anger en tydlig riktning och riskerar att försvåra för ett mer förutsättningslöst utforskande av könsidentiteten under tonåren. Från forskningen om könsdysfori vet vi dessutom att puberteten, då kroppens produktion av könshormoner tar fart, har avgörande betydelse för hur könsidentiteten utvecklas. Puberteten medför för de



Svenska Föreningen för Barn- och Ungdomspsykiatri
Swedish Association for Child and Adolescent Psychiatry

allra flesta som upplever könsinkongruens i barndomen att denna upplevelse försvinner och att könsidentiteten och det kroppsliga könet blir samstämmiga. Denna avgörande process har för vissa barn inte ens startat och är för majoriteten långt ifrån färdig vid 12 års ålder.

I dagsläget saknas det vetenskaplig förklaring till vad den ovan nämnda ökningen beror på och det finns därutöver stora kunskapsluckor inom området. Mot bakgrund av detta anser vi att det är en olämplig tidpunkt för föreliggande lagförslags lågt satta åldersgräns, men däremot anser vi att det är en viktig fråga att följa upp och att åldersgränsen kan behöva justeras i takt med att kunskapsläget förändras.

Svenska Föreningen för Barn- och Ungdomspsykiatri
/Genom Cecilia Gordan